

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik IV., št. 13.
Četrtekova številka „NAPREJA“
izhaja kot tednik

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetско-delavske zveze.

Stane letno 7.2 pk = 28.80 din., mesečno 0.60 pk
= 2.40 din. (V marcu 1922 velja 1 pk 4 din.)

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Stane mesečno 2½ pšeničnih kg, celoletno 30 pk. V marcu 1922 računamo pk po 4 din.

Oglasi: prostor 1 × 55 mm 60 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

V boju za samoupravo.

Belgrad, 25. marca 1921.

Zakonodajni odbor je razpravljal zadnje dni o dveh zelo važnih zakonskih predlogih: o zakonu upravne razdelitve države in o zakonu samouprave.

V par mesecih dobimo po teh zakonskih načrtih v Sloveniji dve oblasti ali pokrajini.

Eno, obsegajočo z malimi izjemami ozemlje bivše Kranjske s sedežem v Ljubljani, drugo obsegajočo ozemlje bivše Štajerske s Koroško in Prekmurjem, s sedežem v Mariboru.

Obe oblasti dobita tudi oblastne zbornice in odbore — ustanovi, ki bosta odgovarjali po svojem delokrogu približno bivšim deželnim zborom in deželnim odborom. Deželni zbori bodo šteli okrog 60 poslancev.

V zakonu je predvideno, da more upravljati po več oblasti tudi skupno vse tiste zadeve, ki so več oblastim skupne. V tem okviru bosta lahko obe slovenski oblasti tudi skupno nastopali. To bo potrebno zlasti v tistih slučajih, kjer poide za slovenske kulturne potrebe.

Poleg deželnih zborov dobimo po vseh okrajih okrajne zastope, s približno podobnim delokrogom, kakor so ga imeli okrajni zastopi na Štajerskem. S tem dobi naše ljudstvo košček samouprave.

Socialistični klub se je boril s tiho doslednostjo za najširšo samoupravo: po njegovem ustavnem predlogu naj bi segala samouprava prav kakor je to v slovenskih samoupravnih mestih tudi na politično polje. Tudi okrajni glavar naj bi bil voljen, prav tako, kakor so voljeni župani v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Celju, ki imajo enako kompetenco, kakor okrajni glavarji.

Taka samouprava bi imela velik pomen. Splošno priznано je, da se centralizem v gospodarstvu ne obnese in da je država slab gospodar. Zakaj je to? Zato, ker so tisti, ki odločajo, tako daleč od stvari, ki o njih odločajo. Z drugo besedo: ker manjka centralizmu neposrednosti. Manj splošno priznано je, da se pretiran centralizem tudi v politični upravi ne more obnesti. In vendar je naravno, da mora biti tako. Razen velike prednosti, ki je v neposrednosti — ima široka samouprava velik pomen v tem, ker ljudstvo šola. Dejali so včasih: komur da Bog urad, temu da tudi razum. — Naj bo čisto tako, ali ne, nekaj resnice je v tem gotovo. Samoupravni uradniki bi razvili drugačne upravne talente, kakor birokrati-uradniki, ki jim štejejo iniciativnost in samostojnost prej v greh, kakor v zaslugi.

Zelo je obžalovati, da socialistični klub s svojim načrtom široke samouprave ni prodril. Po našem mnenju zadostuje močna centralizirana armada, centraliziran promet in druge važne gospodarske panoge, da se zasigura državi premoč nad samoupravnimi edinicami, ki je tudi po našem mnenju potrebna. Te sile bi bile močne dovolj, da bi prisilile vsako samoupravno enoto, da bi se ravnala po državnih zakonih. Ali je mestna samouprava zmožna iti preko teh zakonov? Zato za nas vsi ugovori niso prepričevalni. Obžalovati je, da smo dobili mesto prave samouprave, le košček, zelo nepopoln košček.

Povedati pa moramo resnici na ljubo, da nosijo baš tisti kričarji, ki uganjajo z besedo »avtonomija« po Slovenskem tako demagogijo, morda ravno toliko krivde na tem, da samouprava ni širša, kakor centralistične vladne stranke. Oni se res obnašajo, kakor da bi moralo iti vse narazen, ako bi dobili samoupravo. Našim »avtonomistom« ni šlo za vsebino samouprave, ampak pred vsem zato, da se laskajo zaostalosti in plemenskemu separatizmu. Kdor se bori za samoupravo — se mora znati tudi podrediti celoti. Kdor pa tega ne zna in kdor ne zna ločiti med državo in samoupravno enoto — ta izziva proti sebi vse tiste sile, ki hočejo odpraviti meje in mejice, omejitve narode in ljudstvo in ki gledajo pred svojimi očmi veliki dan, ko bodo združeni v eni veliki upravni enoti vsi narodi zemlje.

Socialistično delavstvo je spadalo od nekdaj v te vrste. Zato zavrača nazadnjaški »avtonomizem« teh ljudi — avtonomizem kakor ga oznanjajo Radičevci in slovenski avtonomisti vseh barv. Na drugi strani pa si vroče želi resnične samouprave.

Naša parlamentarna delegacija je s tem računala. Zato se na eni strani ni dala zapeljati v reakcionarni avtonomizem — na drugi strani pa se je za pravo samoupravo z vso silo borila. Ni dvoma da bi bili njeni uspehi vse večji, če bi se ne mogli centralisti vsak hip izgovarjati na demagogijo naših drugih opozicionalnih strank, naših demagogov in reakcionarcev, ki izrabljajo le besedo »avtonomija«.

Kljub temu smemo trditi, da smo obvarovali delavstvo marsikakega težkega udara.

Tako je bila — da navedemo samo en primer — že skoro sklenjena stvar, da pri volitvah v samoupravne zbornice ne dobijo stranke, ki ne dosežejo količnika, niti tistih mandatov, ki odpadejo na naj-

večje ostanke. Vse vladne stranke, radikalci in demokrati, povdarjamo tudi demokrati, so bili zato, da se zmanjša na ta način vpliv tistih strank, kojih pristaši so zelo razkropljeni. Vsak ve, kako hud udarec bi bil to za delavstvo. Pomislimo, da je imela socialna demokracija pred voino v Nemčiji trikrat toliko glasov, kakor najmočnejša meščanska stranka, vkljub temu pa je imela manj mandatov. Podobno krivico so nam hotele vladne stranke napraviti in s tem doseči, da bi tisoče in tisoče delavskih glasov ne štele.

Le skrajno odločnemu nastopu našega zastopnika v zakonodajnem odboru s. Etbina Kristana se je zahvaliti, da se je ta nakana vsaj deloma preprečila in da vsaj tisti glasovi, ki dosegaajo dve tretjini količnika, niso izgubljeni. Pod utisom njegove odločne opozicije so vladne stranke revidirale svoje stališče. »Jutro« toraj ni čisto prav poročalo, ko je trdilo, da je bila demokratska stranka od vsega početka proti nasilju nad manjšinami. Ona si je tudi šele pozneje premislila, prav tako, kakor radikalna.

Res na utegne seveda biti, da bi bilo slovenske demokrate lahko strah, ako bi se izvedlo s pomočjo njihove stranke nasilje nad manjšinami.

Tedenski pregled.

Ljubljana, dne 28. marca 1922.

Evropske velesile so toliko časa prirejale konference in izdajale spomenice glede obnove opustošenih ozemelj in propalega gospodarstva, da se je Amerika naveličala in jasno izjavila, da hoče kratkomalo, da ji Evropa vrne, kar ji je dolžna. Ohenem je omenila, da se odslej ne vrtika več v evropske zadeve. Iz tega razloga pošlje na gospodarsko konferenco v Genovo, ki nosi mednarodni značaj, le svojega opazovalca, ki pa se bo za obnovo malo brigal. Njegova naloga bo gledati, na kak način bi se dalo priti Evropi do živega in izterjati od nje denar, ki ga dolguje Ameriki.

Kljub temu dejstvu so se pojavile zadnje čase vesti, da sklepajo Zedinjene države vojaško zvezo s Francijo, ki je naperjena proti Angliji. Koliko je na tem resnice, se ne da reči, gotovo pa je, da je tekma med Zedinjenimi državami in Anglijo od dne do dne ostrejša. Ker imajo Zedinjene države za hrbtom še drugega tekmeča, to je Japonsko, je jasno, da bi si rade pridobile zaveznikov. Morda res mislijo na Francijo, katero bi s svojim denarjem podprle, da bi ogrožala Anglijo. Tako je zaradi tega nesrečnega kapitala, zaradi osebnih interesov mogotcev, ki predstavljajo državo, svetovni mir vedno v nevarnosti.

Duh ruske revolucije, ki je vzbudil narodno in človeško zavest azijskih ljudstev, je prodiral tudi na Kitajsko. Res se sicer resni vojaški poveljniki in mandarinji še vedno med seboj koljejo, vendar se ljudstvo probuja. To so izprevideli tudi že evropski diplomati in njihova bojazen ne velja več toliko Japonski, kolikor Kitajski. Amerika gibanje na Kitajskem mirno gleda in si misli, da ji more biti koristno, ker bi držala močna in gospodarsko organizirana Kitajska za vrata Japonsko.

Gospodarska konferenca v Genovi bo trdila oreh za evropsko diplomacijo. Že sedaj povzroča po raznih državah srdite spopade vodilnih politikov. Na Angleškem se vrši zaradi te konference političen dvoboj med ministrskim predsednikom Lloyd Georgeom in lordom Asquithom. Prvi hoče nastopiti na genovski konferenci in uveljaviti tam svojo avtoriteto, drugi je sploh zoper to, da bi se Anglija kaj bolj udeleževala v Genovi. Ta spor je dozorel že tako daleč, da je nameraval Lloyd George odstopiti, kar pa se z ozirom na močno zaslonbo, ki jo ima v svojih političnih prijateljih, ni zgodilo.

Francoski ministrski predsednik je na razna vprašanja poročevalca finančnega odseka v senatu obširno odgovarjal. Z ozirom na napade imperialistično mislečih poslancev je omenjal, da Francija v bodoče pri mednarodnih pogodbah ne bo več popuščala. Ako se je to zgodilo poslednjikrat, je bila Francija v to prisiljena po zaveznikih. Preden sklene poslednji kako pogodbo, bo vprašala za svet parlament. To je prav: Seveda ima stvar drugo lice. Znano je namreč, da je Francija vključno svoji republikanski vladavini ena najbolj militarističnih in birokratičnih držav. In tak je tudi njen parlament.

Italijanska vlada je poslala na Reko višjega častnika, da pregovori fašiste, naj se umaknejo iz mesta. Zanimivo je na vsak način, da mora vlada zločince pregovarjati, namesto da bi jim stopila odločno na prste. Po zadnjih vestih se je na Reki vzpostavilo redno stanje. Vojaški poveljnik fašistov je izročil oblast v roke reške konstituante. Red vzdržujejo italijanske redne čete. Predsednik reške vlade Zanella se v kratkem vrne na Reko.

Nemčija odločno protestira zoper zahtevo reparacijske komisije, da bi razpisala nove davke. Tudi s tem ni zadovoljna, da bi se ustanovila posebna komisija, ki bi nadzorovala njene finance. Huda bremena nosi Nemčija, vendar Franciji še ni dovolj, ona hoče Nemčijo izžeti do zadnje kaplje krvi.

Resen opomin je dala Rusija Evropi in vsemu svetu s tem, da se je izrekla zoper svobodno trgovino z inozemstvom. To se ne zgodi, je dejal ruski gospodarski strokovnjak Krasin, dokler bodo Rusijo vladali kmetje in delavci. Rusija je uvidela, da bi jo zapadne kapitalistične države prav radi gospodarsko izkoriščale, dočim je politično niti nočejo priznati. Pa jim je Rusija kos in krepko odbija njihove udarce.

V ospredje je stopilo vprašanje spora med Turčijo in Grško. Turčija je kratkotalo odbila vse pogoje za premirje, katere so ji stavile ententne sile, ker se čuti že dovolj močno, da dela, kar sama hoče. Nato se je sestala takozvana orientalska komisija, ki je priznala Turčiji velike ugodnosti. Turčija pridobi Smirno in del Tracije, vrne se ji Carigrad in se prizna sultan za vrhovnega verskega po-

glavarja. Morske ožine ne bodo več nadzorovane po zaveznikih.

Zadnje seje narodne skupščine, kakor tudi zakonodajnega odbora, so bile zelo burne. Zlasti klerikalci so nastopali ostro. Pri včerajšnji seji je bil sprejet načrt zakona o upravni razdelitvi države, ki se sedaj predloži kralju, da ga potrdi.

Minister za agrarno reformo je nameraval odstopiti, ker ni dobil obliubljenih kreditov. Sedaj se je stvar uredila, ker mu je finančni minister zatrdil, da jih dobi.

Demokratski diktator Pribičević toži radikalnega potentata Protića, katerega izročitev zahteva beograjsko sodišče.

V Sloveniji se je začelo govoriti, da snuje pokrajinski namestnik Hribar novo stranko, kar pa ta odločno zanika. Treba je res ni.

Dvojna mera.

Ne iščite tistega, ki je povedal; iščite rajši, če je tisto res, kar je povedal!

Če kapitalist opazi svojega delavca, da mu je ukradel kos kruha, ga seveda naznani sodišču. Sodišče nesrečnika takoj spravi pod ključ; za par dinarjev vrednosti ga vlačijo po zaporih in s tem telesnim in duševnim trpljenjem opravi revež pokoro za svoj greh že prej, predno ga obsodijo.

Nehote sem se spomnil na to-le danes, ko mi je bil vročen sklep deželnega sodišča v Ljubljani odd. VIII. od 27. t. m., ki pravi, da se odredi radi pregreška zoper varnost časti na predlog zasebnega obtožitelja v uredniških prostorih »Napreja« hišna preiskava, da se najde rokopis dopisa »Gledališče je cerkev, ne torišče za špekulante« in dožene pravega krivca (slovenščina!). Obenem se odredi zablembo vseh eksemplarov navedene številke lista (!) Sklep je utemeljen, ker vsebuje navedeni dopis objektivno vse znake pregreška zoper varnost časti.

Sapo mi je zavrlo, ko sem to prečital. Izvedel sem še, da je predlagal zasebni obtožitelj (g. F. Rukavina): 1. naj se prične uvodna preiskava proti odgovornemu uredniku »Napreja« in proti meni, o katerem g. Rukavina sumi, da sem skoro gotovo pisec omenjenega članka, 2. naj se izvede hišna preiskava v prostorih »Napreja« in 3. naj se zaplenijo vsi izvodi dotičnega »Napreja«.

G. Rukavina je stavil ta predlog 27. t. m. in kakor sem že povedal, je sodišče istega dne predlogu že ugodilo in ga danes 28. marca popoldne tudi izvršilo.

Tako torej! Predvsem občudujem sodišče, da tako hitro in točno posluje. Iz srca bi želel Jugoslaviji, da poslujejo sploh vsi državni uradi tako hitro, dostaviti moram le še — v vseh zadevah.

Ugotoviti pa moram danes sledeče: Nisem pisal tistega članka, bil sem pa opozorjen nanj. Ker sem se zavedal posledic, sem opozoril poročevalca, da prevzame sam odgovornost, ter je s tem izločen tudi odgovorni urednik. Tožba je vložena in upam, da ne bo preklicana. S tem pride zadeva pred najbolj pristojno mesto ter bo tako gotovo tudi uradna preiskava pospešena in razčiščena. S tem je zadeva, kolikor se tiče osebnosti, zame opravljena, besedo ima sodišče.

Zanimivo je pa vprašanje z drugega stališča.

Naš list je prinesel težke obdolžitve napram z imeni označenim osebam. Pozval je naravnost državno pravdnštvo,

naj prepreči sporazumljenje med osumljenci ter vsaj najhujše osumljene spravi v preiskovalni zapor. Težke so obdolžitve, mogel bi jih napisati brez dokazov le norec. Ali si državno pravdnštvo tega ne misli? Najbrže ne, ker še danes so vsi osumljenci svobodni in to vkljub temu, da vlada sama oziroma g. šef oddelka za prosveto v svojem včerajšnjem dopisu, ki smo ga objavili, govori o »uradnih opazovanjih in ovadbah« ter o zatrdilu, da je g. šef sam naročil g. upravniku M. Hubadu, naj »pazljivo motri in opazuje delovanje g. Rukavine«.

Nasprotno, tisti list, ki je pokazal pogum ter izrekel javno obdolžitev, je danes v preiskavi, pri njem je bila izvršena hišna preiskava in zaplenili so mu vse označene številke, ker žalijo posameznega državljana. Do danes sem živel v prepričanju, da je kaj takega le mogoče, če bi bil prizadet vladar. Vendar ta dogodek dokazuje, da imamo vladarje tudi v Ljubljani.

Občutek imamo, da se tu uvaja nekaj, česar priprosto razum ne razume. Za danes zmajujemo samo z glavo, čim bo pa zadeva jasna in bomo razumeli, bomo pa govorili jasneje.

Zvonimir Bernot.

ČRNA DESKA.

Gospodič. Netka Leharnarjeva. Florjanska ulica šte. 7. ima popolnoma sama 4 sobe in kuhinjo. Ima pa na vesti še par drugih stvari, ki jih pod nobenim pogojem ne moremo prezreti.

Ko ji je hotela stanovanjska komisija vzeti eno sobo, je s sleparskimi naklami vzela k sebi neko Detko Ložarjevo za svojo kuharico le zato, da je zasedla sobo, ki jo je imela v preobilici. Toda Ložarjeva ni smela pri nji nikoli kuhati, marveč le ščititi njeno prešernost. Ta lažikuharica je stanovala v veliki sobi, kjer pa ni imela na razpolago več prostora ko postelj in ozek dohod do nje, vse drugo je bilo zasedeno s pohištvom Leharnarjeve. Takoj ko je videla, da ji od stanovanjske komisije nič več ne preti nevarnost, je začela Ložarjevo odganjati z pretvezo, da kuharice ne potrebuje in jo je hotela vreči na cesto. Obnašala se je proti nji tako, da je revica končno vsa obupana, zapustila to »delodajalstvo«.

Zanimivo je njeno malikovanje do močk, ki kraljujejo v njenih sobah. Izkazuje jim veliko udanost in spoštovanje, zaničuje pa ljudi, prevsem preprosto ljudstvo, o katerem je trdno prepričana, da ga je Bog popolnoma drugače ustvaril ko bogatine.

Repertoar nar. gledališča v Ljubljani.

Drama:

Četrtek, 30. marca »Revizor«, C.
Petek, 31. marca dramska predstava v opernem gledališču.
Sobota, 1. aprila »Anatol«, E.
Nedelja, 2. aprila »Hamlet«, Izven.
Ponedeljek, 3. aprila »Anatol«, D.
Torek, 4. aprila zaprto.

Opera:

Četrtek, 30. marca »Cavalleria rusticana«, Plesna legendica, D.
Petek, 31. marca »Žlahtni meščan«, Abon. A.
Sobota, 1. aprila »Luiza«, B.
Nedelja, 2. aprila »Carmen«, Izven.
Ponedeljek, 3. aprila zaprto.
Torek, 4. aprila »Bajaja«, A.

POSLEDICE EKSTREMISTIČNO-ANARHISTIČNEGA GOSPODARJENJA V CEMENTNI TOVARNI V ZIDANEM MOSTU.

(Dopis.)

Že dolgo časa so se rovarili razni ekstremistični hujškarji proti podružnici Osrednjega društva kemičnih delavcev v Zidanem mostu, ki je za delavstvo že marsikaj priborila.

Pred letom so se vmešavali komunistični železničarji v odborove posle. Seveda niso imeli zaželenega uspeha. Od kar pa je tem hujškarjem odklenalo, so prevzeli njihovo nalogo v tovarni zaposleni elementi. (Imen začasno ne imenujemo).

Raditega ni mogla podružnica držati organizatorične discipline, tudi ni mogla napredovati.

Centralno vodstvo ni moglo vedno vmes posegati v podrobnosti, a vendar je molčalo, ker je načunalo na to, da se bo odbor poboljšal.

Dne 13. marca je centralno vodstvo zopet odposlalo spomenico na tovarno za povišanje plač vsem delavcem enako. Dne 28. marca so se vršila tozadevna pogajanja, ki sta se jih udeležila sodruga Rejc iz Ljubljane in Leskošek iz Celja ter tovarniški zaupniki. Že pred začetkom pogajanj se je opazil separatizem med zaupniki, ker so zahtevali od zastopnikov organizacije, da morajo rokodelci dobiti 10% več poviška kot pa navadni delavci.

Komaj sta jih prepričala, da takega separatizma delavska organizacija ne zastopa, ker ni »Gehilfenverein«, ampak razredna organizacija proletariata. (Odborniki so povečini profesionisti).

Ob 9. so se začela pogajanja, ki so trajala do 1. popoldne z enkratnim prekinjenjem v svrhu posvetovanja z zaupniki.

Končno se je doseglo tole: na uro 25% za 243 delavcev je tvrdka privolila povišek 50—54.000 kron mesečno. — Poleg tega so se dovolile draginske doklade na mezdo (5 K) ter družinske doklade za vsakega družinskega člana po 5 K (to znači pri 9 otrocih in z ženo dnevno 50 K doklade brez ozira na kvaliteto delavca). — Premog iz rudnika Mirne, ki stane podjetje 80 K q plačajo delavci pro q 10 kron ter dobi vsak oženjenec ali samec, kolikor ga rabi. — Prosto električno razsvetljavo in prosto stanovanje v naturi ali v gotovini. — Vrhutega še 1. majnik kot plačani praznik.

Ker je bil ob 4. popoldne sklican shod, je bilo določeno, da se ob 3. napravi pogodba in podpiše. Še pred tem časom se je zglasil neki Jeraj z zahtevo, da bo o sklepanju pogodbe masa odločevala in ne tajniki! Sodruga Leskošek je nato zahteval listo organizirane mase, od katere je bilo pri 243 delavcih organiziranih samo 98 članov; potem mu je odgovoril, da neorganizirana masa ne more odločevati za organizacijo. Kljub temu so nahujskani elementi vztrajali na tem, da odločuje frazerstvo, a ne pamet.

Nato se je pojavil še eden, ki je prinesel poročilo mase, da morajo tajniki skleniti pogodbo za 50%, drugače bo masa ž njimi na shodu obračunala (najbrže so jih mislili linčati, ker nista ravnatelj nabila, da bi dal še več poviška?) To je bil povod, da sta oba sodruga izjavila, da odhajata ter da sta vzela pogodbo s seboj brez podpisa.

Ravnateljstvu so sporočili, da odganizacija odstopa od storjenega sklepa, ker je večji del neorganiziranega delavstva glasom poročil nezadovoljen. Tako se je končala žalostna zapeljanega in nahujkanega delavstva v Zidanem mostu.

Jeziiku v korist sirađajočim rojakom v domovini. Predava g. dr. N. Preobražensky, lektor na univerzi v Ljubljani o lakoti v Rusiji. Vstopnina poljubna. Cel dohodek se izroči »American Relief Administration« v pomoč bednemu ruskemu narodu.

Po naročilu ljubljanskih in okoliških dimnikarskih mojstrov naznanja deželna zadruga dimnikarjev za Slovenijo v Ljubljani vsem p. n. hišnim posestnikom v Ljubljani in okolici, da bodo od 1. januarja 1922 nadalje dimnikarski mojstri sami inkasirali pristojbine za snaženje kurilnih naprav vsake tri mesece to je 31. marca, 30. junija, 30. septembra in 31. decembra. Do inkasiranja v navedenih rokih so upravičeni posamezni rajonski dimnikarski mojstri od ministrstva za trgovino in obrt v tistem delokrogu, ki se jim je dodelil. Za dimnikarska dela, ki so jih dimnikarji izvrševali v nujni potrebi v tujih rajonih, se bodo sami med seboj poravnali.

Poštni čekovni zavod v Ljubljani objavlja vsem svojim računometnikom, da se bodo po odredbi ministrstva za pošto in brzojav z dne 18. marca 1922, št. 14.930 počenši s 1. aprilom, 1922 začela obrestovati imovina na čekovnih računih pri poštini hranilnici v Sarajevu ter pri poštini čekovnih zavodih v Zagrebu in Ljubljani z 1.8%.

Šoferske zveze mesečni sestanek se bo vršil v soboto, 1. aprila pri »Zlatorogu«. Prosimo polnoštevilne udeležbe. Pridejo naj tudi šoferji, ki še niso člani zveze. — Odbor.

Cenienim gg. posestnikom avtomobilov naznanjamo, da se je ustanovila v Ljubljani »Zveza šoferjev za Slovenijo«, katere naloga je med drugim tudi, po možnosti preskrbeti svojim brezposelnim članom službo. Zategadelj prosil podpisani odbor vse gg. posestnike avtomobilov, naj se v slučaju potrebe obračajo pismeno na »Zvezo šoferjev za Slovenijo« v Ljubljani, Rimska cesta 11. — Zvezni odbor.

Nabavljalna zadruga javnih nameščencev in vpokojencev v Ljubljani je pričela poslovati v prostorih v likvidaciji se nahajajoče gospodarske zadruge »Samopomoč«. — Moralna dolžnost vsakega državnega nameščenca in vpokojenca je, če še ni včlanjen pri »Nabavljalni zadrugi«, da se takoj vpiše kot član. Pri vpisu je vplačati vpisnina 5 Din. in najmanj eno desetino deleža, ki znaša 100 Din. Ostanek deleža se plača v desetih mesečnih obrokih. Čimvečje število združnikov bo, tem lepši uspehi se bodo dosegli. Zadruga bo imela le prvovrstno blago po nižjih cenah kot so tukajšnje tržne cene, na razpolago. Če se državni nameščenci in vpokojenci ne bodo gospodarsko združili, potem jim ni pomagati.

Pojasnilo. Odbor »Podpornega društva slepih« v Ljubljani je na seji 26. t. m. sklenil, odgovoriti upravi »Slovenskega Naroda«, ki je v svojem listu 19. marca osebno napadla našega predsednika g. F. Juraska, sledeče: Pri našem društvu je skoraj polovica rednih članov vojnih slepih. Ker je p. n. javnost tem nesrečnejem najbolj naklonjena, smo pooblastili našega predsednika, da bi naprosil upravnistva časopisov, naj bi ista opozorila vse prijatelje slepih na obstoj našega društva. Temu se je kot prvo odzvalo upravnistvo »Sl. Naroda« in je tekom 1. 1921. pošiljalo darove »za slepe vojake« našemu društvu, ki jih je razdelilo enakomerno med vse kot novoletno podporo. — Upravitelj zavoda za slepe g. Jos. Si-

Politične vesti.

+ **Ljening in njegova smrt.** Nekateri listi so včeraj priobčili brzojavke, da je Ljening po težki bolezni umrl. Danes poročajo, da so bile te vesti preuranjene, da je pa Ljening v resnici smrtnonevarno bolan, čemur je dokaz že to, da so večerni listi poročali že po njegovi »smrti« o njegovi nameri, da bi radi svojega težkega stanja odstopil.

+ **Leteči ministri.** Današnje vesti poročajo, da sta podala ostavko oba muslimanska ministra Omerović in Vilović. V muslimanskem klubu vlada popolna anarhija in so se gospodje med sabo že temeljito razcepili. Skupina dr. Spahe se najbrže priključi hrvaškemu bloku. Finančni minister Kumanudi se tudi pripravlja na izlet, vojni minister Vasić pa je menda tudi že demisioniral. Pri tej zadevi ima slavna Bela roka svoje prste vmes. Vlada trdno stoji.

Dnevne vesti.

Ruska zbirka. V »Ljudskem Glasu« št. 61 z dne 16. t. m. smo zneske nekaterih darovalcev, ki so jih darovali v kronah pomotoma navedli v dinarjih, kar danes popravljamo, in sicer: Ivan Mihelčič, Selce 2, Venceslav Čopič 3, Prošek, Stožice 25, Rudolf Turšič, uradn. Rakek 1 dinar. Nadalje so še darovali: Osrednje dr. kovin. in sorod. strok 3559.35, Organizacija KDZ v Oplotnici 235.25, Jože Kramar 10.50, Karl Hohynski, Semič 5, Brežice 25, »neimenovan« iz Gamelnj 29.50, mesto rož na grob pok. sodr. dell Cotta »neimenovani« 25 dinarjev, skupaj 4290

dinarjev 10 para. Vsem darovalcem iskrena hvala.

K **vprašanju naselitve na Kosovem polju.** (Dopis iz Poljan nad Škofjo loko.) Predavanje, glede naselitve na Kosovo polje, ki ga je priredil g. Josip Hekič, nam je splošno ugajalo. Zanimivo je razlagal v podnebu in domačih ljudeh tamonje zemlje, pa tudi o težkočah, ki bi si jih moral vsak naseljenec dobro zapomniti. K predavanju bi lahko pripomnil marsikaj, omenil pa bom samo par stvari: Ker na Kosovem ni potrebnih hiš, naj bi za prvo silo naredila država za te naseljence barake in jih naselila zgodaj spomladi, tako da bi takoj prvo leto nekaj posejali in pridelali. Ko bi imeli enkrat polje posejano in obdelano, bi potem počasi gradili hiše, ki bi bile do zime že lahko dogotovljene. Prihodnjo spomlad, ko bi se tam priselila kaka druga družina, bi se zopet zatekla v barake itd. Zelo na mestu bi bilo to, če bi dobili dotični gospodarji, ki se bodo priselili prosto voznjo, da bi si ogledali dotični kraj, kjer ima biti njih novi dom. Lahko bi si potem ustvarili jasno sliko in načrt, kaj bo v bodoče najbolj rabil in marsikateri bi vzel orodje, ki bi ga sicer nikoli ne vzel, pa ga bo tam krvavo potreboval, kajti tam ni tako vse na razpolago kot pri nas. Prav pametno je tudi to, da bodo priseljenci v eni koloniji skupaj samo po družinah, enakih po jeziku, in iz ene dežele. (Kranjci, Štajerci, Korošci, Istrijani itd.)

Ljubljana.

Odbor ruskih beguncev v Ljubljani priredi v petek, dne 31. marca 1922 ob 5½. popoldne v dvorani št. 90 deželnega dvorca javno predavanje v slovenskem

mončič se ni strinjal s tem in je vplival na svojega brata g. Simončiča pri »Narodovi« upravi, da je znovim letom 1922 ustavil pošiljanje darov. Glasom sklepa odboro se je naš predsednik vprašal g. Simončiča, zakaj je ustavil pošiljanje darov našemu društvu, nakar mu je ta odgovoril: »Jaz sem šef čez darove!« Začetkom februarja t. l. je upravništvo začelo deliti darove za slepe natančno na polovico, t. j. »Drž. zavodu za slepe« in zasebnemu »Podpornemu društvu slepih«. Ne zavidamo zavodu darov, omenjamo pa, da zavod vzdržuje država in da je tam samo pet vojni invalidov slepih, ki niti v prehrani niso v zavodu. Naše društvo smo si ustanovili mi odrasli slepi in ga tudi sami vodimo, ki najbolj poznamo potrebe svojih sotrpino in smo navezani le na prispevke plemenitih src, ker nas država ne podpira. Ker smatramo tako delitev za samovoljno, smo ugovarjali, nakar se je upravništvo »Slovenskega N.« javno izjavilo, da ne bo več oddajalo darov »Podpornemu društvu slepih« in tudi v svojih izkazih ne objavlja več »za slepe vojaške«.

Da naše društvo doseže svoj namen in darovani znesek svoj cilj, prosimo vladno vse prijatelje, da se nas čisto spominjajo in vse milodare, ki so namenjeni »Podpornemu društvu slepih« v Ljubljani, Wolfova ulica 12 ali slepih vojakom, pošiljajo v Ljubljansko kreditno banko v Ljubljani ali naravnost v društveno pisarno.

Glede K 50.000, katere so posiale Jugoslovanske žene in dekleta iz Amerike za v vojni oslepele vojaške v domovini ugotavljamo, da je upravništvo »Sl. N.« povabilo v svojo pisarno našega predsednika g. F. Jurška in ga je poslalo z ameriškim in svojim pismom h takratnemu poverjeništvu za socialno skrbstvo, katero naj odloči, kam naj se denar izroči. Podpisani predsednik je s predsednikom izročil pismopoverjeniku za socialno skrbstvo, kateri je obljubil del te svote našemu društvu, kar pa še do danes nismo prejeli. Trditev upravništva »Slov. Naroda«, da je naš predsednik hotel ta denar dvigniti, je čisto navadna laž.

Ker pa je naš predsednik g. F. Juršek vseskozi požrtvovalen in zastopa ob vsaki priliki koristi našega društva in slepih sploh, se mu tem potom odbor najiskreneje zahvaljuje in ga prosi, naj se tudi vbodoče z isto vnemo žrtvuje slepim, ki pri njih uživa splošno zaupanje.

V Ljubljani, dne 26. marca 1922.

Za odbor:

Anton Skutl, t. č. podpredsednik; Fr. Schwenfner, t. č. blagajnik; Alojzij Levstek, t. č. odbornik.

Celje.

Umetniški večer v Celju 25. t. m. v mestnem gledališču je prav dobro uspel. Po otvoritvenem govoru so Podbevška je bral romanopisec so. Cerkenik izveček iz romana »Pomenki« in izveček iz novele »Borba«. Že pri Podbevškovem govoru je delal neki gospod kraval s tem, da je godrnjal. Pri recitaciji Cerkenika pa se je nemir, ki ga je umetno inscenirala boljša publika še stopnjeval, tako da je so. Cerkenik prenehal z recitacijo in z odra ožigosal ta barbarizem. Za njim sta potem nemoteno recitala pesnik Selškar in pisateljica Stefanija Ravnikarjeva. Razsodnosti navzočih sodrugov se je bilo zahvaliti, da niso motile večera frčali na prosto. — Moralni uspeh je bil zelo dober. Udeleženci so se še na cesti pomenkovali o tem nenavadnem umetniškem večeru.

Tip meščanske duševne revščine. V celjski »Novi Dobi« z dne 28. t. m. je nastopil neki Vinko V. Gaberc, ki boleha na skisanju možgan, kar je sijajno dokazal s svojim člankom »O vsake sorte umetnikih, o temnih večerih in raznih uimih.« Ker je njegovo življenje v resni nevarnosti, ga priporočamo v molitev. Z njim pa seveda tudi »Novo Dobo«, ki je prodala svojo pamet na sejmu v Telharjih. Kupil jo je »ta ušiv Tina«.

Da se bodemo razumeli. Nova doba se je strašno obregnila ob našo notico »Vražja ženska« v Celju. Čudimo se, da je bridka resnica tako učinkovala. — Toda k stvari. Mi nismo hoteli blažiti gledališko upravo. Nasprotno, mi ji želimo velik uspeh v delu za izpopolnjevanje gledališča v Celju. Ali nemarno se nam zdi obnašanje nekaterih članov društva od katerih smo pričakovali več manir. Gledališče ne sme biti cirkus, ampak cerkev. Nihče pa ne more trditi, da ni bilo obnašanje posetnikov gledališke lože v precej isti meri kot onih, ki so stali na »Oksenstandu«. Zgorajšnim ne zamerimo, ker se štejejo za avantgarde v celjski gledališki umetnosti. Mi ne očitamo nemoralnosti, ampak nekulturnosti. Potolazeni naj bodo v tem oziru oni, kateri nas ne razumejo. Da je pa celjska publika slabša, kot preprosti tovarniški delavec nam je spet dokazal »Umetniški večer«. Seveda pričakujemo, da boste zopet »vstali« kot petelini, ker smo vam povedali resnico v obraz. — H koncu se pa zahvalimo »Novi dobi« za brezplačno reklamo. (V celju nismo dobili »Napreja« z dne 19. t. m. Vse številke so razprodali).

Maribor.

Knezoškof Mihael Napotnik je včeraj v Mariboru umrl. Njegovi viničarjem ga priporočamo v molitev in blag spomin!

Protestni shod nižjih državnih namočencev v Mariboru proti odredbi vlade, da se onim slugam, ki od svoje imovine plačujejo več kot 5 Din davka, odtegnejo družinske doklade, in proti nesocialni razpredelitvi osebnih dokladov nižjim uslužbencem se bo vršil v četrtek 30. t. m. točno ob 7. zvečer v prostorih gostilne Orovič v Vetrinjski ul. 24. Dolžnost vsakega nižjega državnega uslužbenca je, da se protestnega shoda zanesljivo udeleži! Sklicatelji.

Ptuj.

Demokratska autosugestija in še kaj drugaga. Naši demokratje si domišljujejo, da je njih stranka edina, kateri ljudstvo zaupa in da bodo, recimo pri prihodnjih volitvah, volilci šli za njo čez drn in strn. V zadnji številki »Ptujkega Lista« pišejo o zrnu in plevelu, o resnici in ljujliki ter pravijo, da ljudstvo že uvideva (pa še kako! Op. dop.), kje se ti predmeti nahajajo, oziroma katera stranka je obdarovana z zrnjem in resnico in kje je ljujlika in plevel. Pravijo nadalje, da je med nasprotniki velika razburjenost zato, ker dobivajo iz nasprotnih taborov dan na dan izjave od treznomiselnih ljudi, da se ž njimi strinjajo. Dotični članek v »Ptujskem Listu« je sicer pisan na račun narodnih socialcev, med vrstami pa je naperjen tudi proti naši stranki, zato povemo o njem par besed. Najprvo konstatiramo, da niso socialni demokrati, ki so bili navzoči na zadnjem narodno-socialnem shodu, vtaknili prav ničesar v žep, ker se je g. poslanec Deržič izrazil o naši stranki stvarno in objektivno. Dotično izjavo so demokratje po svoje zavili v

istem članku, kjer očitaajo drugim frazerstvo, demagoštvo in domišljijo. Iz članka se tudi pozna, da revizija in preiskave, ki se vršijo na magistratu, ne da demokratom miru, zato proglašajo revizijo kot politikum rdečo-modre koalicije. Glede revizije in preiskave smo mi takoj v začetku izjavili, da se vzdržimo vsake kritike, dokler ni zadeva končana. O tej stvari se vzdržimo do konca vsake besede, vzlic temu, da nas demokratje provocirajo. Za enkrat povemo le to, da se nam zdi, da je precej gnjilega v deželi danski! — V večkrat omenjenem članku pravijo demokratje, da ni čuda, da se njih v borbah za dobrobit naroda osiveli možje odtegujejo vsakejmu javnemu delu. Pejte no se solit! Kje in kateri so tisti možje, ki so šli v politični penzion? Če je kateri šel, je šel zato, ker ga je ljudstvo poslalo. Kakor bo poslalo vas vse, ko mu daste priliko vporabiti stroj za ločiti zrnje od plevela, t. i. stroj, ki mu pravimo volitve. Pri teh bo ljudstvo pokazalo, da ni več demokratskega zrnja in menda da je zginit tudi demokratski — plevel! Nikarte si torej autosugestirati, da vam ljudstvo zaupa, ker boste s tem doživeli še večje razočaranje. Če se to zgodi, bo manj prijeten tudi vaš — politični oddih.

Strnišče pri Ptuj. Delavstvo industrijskih podjetij g. Čučka se nahaja v meznem gibanju. Nihče naj ne prevzame dela pri g. Čučku.

Nova organizacija. Delavstvo kovinarske stroke si ustanavlja podružnico kovinskih delavcev. V kratkem se vrši ustanovni občni zbor, na katerega pride poročevalec iz Ljubljane, na kar opozarjamo vse kovinske delavce že sedaj.

Javno predavanje Zvonimira Bernota, glavnega urednika »Napreja« »O svetovnem nazoru«. Po predavanju ima vsak pravico na vprašanje ali tudi na daljši govor, vendar ne nad 10 minut. — Petek, 23. marca 1922. Velika dvorana »Mestnega doma« v Ljubljani. Začetek točno ob 20. uri, konec najpozneje ob 22. uri. — Sedeži v 1. vrsti po 5 Din, v 2—10. vrsti po 2 Din, v zadnjih vrstah po 1 Din. Stojšče 50 par.

Hranilni oddelček Konsumnega društva za Slovenijo izkazuje 28. februarja 1922 3.512.393,96 K hranilnih vlog, ki so jih nabrale njegove podružnice v raznih krajih Slovenije. Vse so pridne kot pomladanske čebele, vendar moramo nekatere še posebej omeniti. Najpridnejša med vsemi podružnicami je ona na Savi. Od 1. julija 1921 do 31. decembra 1922 je nabrala za 220.000 kron hranilnih vlog, v istem času Poljčane 170.000, Ptuj 133.000, Celje 111.000, Šoštanj 110.000, potem so manjše in manjše številke, dokler se ne ustavi pri neki podružnici z vsoto 500 K. Ime zamočimo, zakaj hvala in graja bouda umerjena. Ali naj višina hranilnih vlog označuje zavednost socialistične družine, ali pa kaže ubožstvo posameznih krajev? Oboje skupaj je vzrok malim številkam hranilnih vlog. Ali pa so na Savi tako sijajno plačani delavci, da lahko toliko vlagajo v hranilnico? Ne, nasprotno, plačani so menda v celi Sloveniji najslabše, zato pa je njihova zavednost tako visoka kot skoro nikjer drugje. Posameznikov kapital bomo ubili samo s kapitalom družbe. V tem znamenju je naša zmaga. Hranilne vloge se v Konsumnem društvu obrestujejo po 4½%, odnosno one proti daljšemu odpovednemu roku po 5½%.

Iz stranke.

Sotrudnike, ki mislijo poslati kak prispevek za »Majski spis«, prosimo, naj nam ga pošljejo najpozneje do 3. aprila. Pozneje došli dopisi izidejo k večjemu v majski številki »Napreja«.

Vse poročevalce prosimo, da poročajo vselej le stvarno, brez kakršnihkoli okrasov. Zlasti naj se ne dajo zavesti svoji »sveti jezi«, temveč naj se drže načela, da naj jezen človek niti ne govori, kaj še piše, predno se ni umiril! Posebno tiste poročevalce prosimo, naj se drže tega dosledno, ki pišejo kot zaupniki, tako da se uredništvo ne čuti dolžno pregledati jih. **To velja posebno za psovke.** Če rečeš komu, da je neumen, s tem še nisi ničesar dokazal. Če smatraš koga za idiota, ne piši mu tega, marveč pusti reveža v miru. Če se ti zdi, da ima kdo svinjski obraz, vedi, da te jeza goljufa!

Radeče pri Zidanem mostu. Podružnica S. S. J. in K. D. Z. vabi vse člane odbornike na odborovo sejo, ki se bo vršila v nedeljo dne 2. aprila 1922, točno ob pol 8. zjutraj v gostilni gosp. Franc Cajner. Vse člane opozarjamo naj poravnajo mesečne prispevke, ker bomo v aprilu pričeli točno obračunati centrali. Kdor ne poravnava zaostalih prispevkov, ga bomo smatrali kot odstopivšega člana.

Gorje pri Bledu. V nedeljo dne 2. aprila t. l. ob 2. popoldne se bo vršilo v gostilni Krešnik **diskusijski sestanek** vseh članov krajevnih org. K. D. Z. v Gorjah. Na sestanku so vabljeni tudi odborniki in zaupniki strokovnih in gospodarskih organizacij, kakor tudi vsi občinski odborniki soc. kluba. Pobira se tudi članarina in vpisujejo novi člani. Vsi člani se opozarjajo, naj vedno plačujejo članarino in sicer vselej tri desete vnaprej, kakor je bilo sklenjeno na občnem zboru. Komur članarina poteče, se mu list »Lj. Glas« brezpogojno ustavi. — Krajevni odbor.

Iz Oplotnice. Dne 12. t. m. je priredila tukajšnja krajevna organizacija K. D. Z. javen shod, na katerem je govoril sodrug Golmajer o sedanjem gospodarsko-političnem položaju naše države. Udeleženci so mu sledili z vidnim zadovoljstvom. Čeravno so bili navzoči tudi naši nasprotniki, ni nihče motil shoda, razen nekega pijanega alkoholika, ki pa ne spada k nobeni stranki. Ali ne bi bilo zaniž stokrat bolje, ko bi si pritrgal vsaj četrt litra vina na mesec in za ta denar kupil raje podučljiv list? Sicer tudi ta ni delal večje sitnosti, kot da je motil poslušalce. Le na koncu se je možko oglašil nek klerikalec z vprašanjem, kaj je z našim milijonariem A. Kristanom. Pod nos je dobil stvarno pojasnilo, da se mu ni ljubilo nadaljno povpraševanje. Četudi vemo, da je A. Kristan bogat in da sedaj ni več v naši stranki, vendar smo prepričani, da je storil on za delavstvo dosti več kot kateri izmed katoliških duhovnikov. Če bi ti in kompanjoni le živeli po lepem Kristusovem nauku, ki uči: Če imaš dve suknji, daj eno tistemu, ki jo nima! Ker pa vedo, da jih Kristus ne drži za frak, zato drže oni reveže za raztrgane topiče in bi jim vzeli v »dober namen« še zadnjo ubogo suknjo, ki jo imajo. — Na svidenje drugo pot!

Žreče. 12. marca se je vršil pri nas občni zbor krajevnih organizacij KDZ, kjer so bili izvoljeni sledeči sodrugi: Ivan Hren za predsednika, Anton Leskovar za blagajnika, Jurij Gašter za tajnika; kot odborniki: Matija Krajnik, Ivan Prašnik, Ivan Verdnik, Ivan Skale in Jože Hren. — Kot bivši predsednik KDZ v

Žrečah se zahvaljujem vam vsem, ki ste delali z menoj za napredek organizacije delavnega ljudstva in vam kličem: v boj za zmago socialistične ideje. — Delajte neumorno za organizacijo, ker brez te ne bo doseglo delavno ljudstvo boljših časov! — Ivan Turušek.

Šmartno ob Paki. V soboto, dne 1. aprila se bo vršil članski sestanek tukajšnje krajevnih organizacij. Začetek ob pol 20. v prostorih g. Bizjaka. Ker je dnevni red važen, je dolžnost vseh članov, da se sestanka zanesljivo udeležijo. Vsak naj prinese izkaznico s seboj. Vabljeni so tudi drugi prijatelji našega gibanja. — Odbor.

Sp. Polskava. V nedeljo 2. aprila se bo vršil ob 15. v gostilni Kac na Zgornji Polskavi javen ljudski shod KDZ s sledečim dnevnim redom: 1. Politični položaj. 2. Volitve v agrarno reformo. 3. Slučajnosti. Opozarjamo vse člane, da je njih dolžnost, da se shoda polnoštevilno udeležijo. Pobirala se bo tudi članarina, zato naj prinese vsak svojo izkaznico s seboj. — Odbor.

Vestnik Svobode.

Radeče pri Zidanem mostu. Dramatični odsek priredi v nedeljo 2. aprila 1922 v prostorih »Svobode« Ljudsko igro »Stari in mladi« v 4 dejanjih ob 3. popoldne. Vse drugo na plakatih. Po igri se bo vršil redni občni zbor Splošne delavske izobraževalne zveze »Svoboda« z dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika, blagajnika in tajnice. 2. Volitev novega odbora. 3. Napredek in organizacija. 4. Predlogi in vprašanja. Sodrugi in sodružice, udeležite se v polnem številu in privedite vaše prijatelje in prijateljice s seboj! Razvite dobro agitacijo tudi med mladino!

Prevalje. »Svoboda« je uprizorila dramo »Mati« na odru v Prevaljah in v Mežici. Z radovednostjo smo pričakovali, kako se bo ta težka drama igrala, kajti v svesti smo si bili, da je treba popolne dovršenosti dramatičnega osebnega samega, mnoge marljivosti in truda ter požrtvovalnosti. Prijetno smo bili iznenađeni. Ne moremo vsakega igralca in igralko posebej pohvaliti, ker se je vsak posameznik popolnoma uživel v svojo vlogo in igral z občutkom. Da je »Mati« igrala svojo, težko vlogo s prijetnim glasom, naj posebej povdarim. Igralcem kakor igralcam moramo prav toplo čestitati! Pa tudi občinstvo samo se je začelo zlasti v Prevaljah čezdalje bolj zanimati za naše prireditve in tako smo videli zastopan zlasti v veliki meri delavski sloj poleg domače inteligence. Da mladina drugače pojmuje dramo kot starejše občinstvo, najdemo celo v mestu; zato pa domnevamo, da bo sčasoma vse občinstvo — kakor hitro se bo privadilo dramatičnih iger — komentiralo njih vsebino kakor želi pisatelj drame sam. — V Mežici je zadrževalo slabo vreme občinstvo, da ni v večji množini posetilo prireditve. Eno ne smemo nikoli pozabiti, dejstva, da sredi k uspehu prireditev tudi lepo število občinstva, ki s svojim posetom poda moralno oporo igralcem, da dobijo veselje k nadaljnjemu delu. Brez tega se ne more napredovati. Igralcem kličemo: Na svidenje!

Dopisi.

Ježica. V »Slovenca«, št. 68, se pere naš Kos, češ, da sta tista dva zakrivila, da nista dobila stavbnega dovoljenja, ki sta prosila zanj. Kos pravi, da stranki nista hoteli zapisnika podpisati. Vsak žu-

pan, ki ima kaj v glavi, ve, da se mora zapisnik na licu mesta takoj spisati in tudi stranka ga mora takoj podpisati. Pri nas je pa drugače. Ogled je bil 26. 12. 1921 in zapisnik je priromal šele čez tri ali 4 tedne nazaj. Seveda, takrat se mu je mudilo na kapljico rujnega vinca. Dali se izgovarja, da nista podpisala zapisnika. Zakaj? Pa ne zato, ker ni bil pravilno sestavljen? Ko so ga višje oblasti popravile, je bil tudi takoj podpisan. Ker stranka se je branila samo proti nezakonitim predpisom, ker stranka je prosila samo za hišo ogled in dovoljenje in načrt predložila tudi samo za hišo. Za hlev ni bilo v prošnji nič omenjeno. V situaciji je bil hlev zaznamovan, kar pa je bilo tudi takoj prekržano. A Kos je hotel, da se hlev zida in tako zida, da bi dobil njegov pristaš zadaj za 1 meter naširoko njive, češ, da bo on po tisti zemlji hodil s svojimi konji. To je protizakonito, ker vsak, kdor zida, ima pravico, do meje zidati s požarnim zidom. Izmed obeh strank pa je šla ena prositi za dovoljenje, češ, da bi rada začela zidati. A kaj so možu povedali! — Saj se ti še ne mudi! — Nadalje se Kos izgovarja, da sta to edina slučaja, da se je stavbeno dovoljenje nekoliko zavleklo. Kaj pa lansko leto, ko je tudi neka stranka prosila za dovoljenje? Čujte, čujte: Celih šest tednov je ležala prošnja pri njem, da je vendar učakala, po približno osmih tednih rešitev! Kaj pa pristojbina za stavbo? Eden plača 25 K, drugi 50 K, ena naših dveh strank seveda 200 K, tista, ki je Kosovemu srcu najbližja pa kar 250 K! Tako se pri nas stanovanjska beda podpira! Drugič še kaj.

Iz Globokega. Poslanci in pristaši nam nasprotnih strank nam dajejo vedno lepše vzglede. Pred par dnevi je pretepel s puško svojo mater poslanec S. K. S. Ivan Urek iz Globokega ter nam s tem javno pokazal svojo gorečo ljubezen do naroda in ljudstva, ki ga je volilo. Kako smemo pričakovati kaj poštenega od človeka, ki ne spoštuje, marveč surovo pretepa celo svojo mater? Ali se smemo nanj količkaj zanesti, da ne bo v političnem oziru svojim podanikom izkazal ravno tako nevhvaležnost? Spominjamo se še članka, ki je poročal o njegovem bratu radi roparske krvi, toda takrat smo še dvomili, jeli tudi on tako brezvesten. Sedaj pa se je v polni luči pokazal sam. — Poslanec S. K. S. Ivan Urek pomaga v Brežicah vsem uradom. Naznanjuje oblastim poštene ljudi, diktira glavarstvu, da ne sme izdajati orožnik listkov članom S. S. J., ker to baš ne bi bilo javnosti varno. — Kaj poreče okrajno glavarstvo v Brežicah na tako početje, kakor ga izvršuje sam?!

Brežice. Naši občinski odborniki (to je blokaši) so grozno nasprotni, da bi se razdelila med občane občinska vršina, karazdelila med občane občinska vršina, katera je njihova last, in od teh odbornikov so najbolj hudi nasprotniki tisti, kateri nimajo več občinske pravice, ker so jo že za dobre peneze prodali. Drugače so pa vsi skupaj samo dobro situirani možakarji. Najbolj hudi so pa trije odborniki in to so sledeči:

Slabostojnejš Albert, veleposestnik, kateri je samo letos pridelal 200 hekt. vina, in ki že ima svoj delež v Mrzli mlači, katerega je užival že njegov oče: zdaj si pa misli: zakaj bi se občinska vršina razdelila in bi potem on visoke občinske doklade plačeval? Gospod Albert se boji, da bi on škodo trpel, pa saj boste lahko plačali, gospod Wasseringneur, ker ste dosti zaslužili pri lesni kup-

čiji, ko ste imeli skoro pri vsakem kubičnem metru 400 K čistega dobička, in pri 1000 kubičnih metrov je to že lepa svota. Namesto da bi drugo leto svojo ceno soprogo na morskem letovišču poslali in tam potrošili 10.000 K, boste pa isti znesek za blagor občine žrtvovali!

Drugi odbornik je Miroslav, vulgo Fritz, vojni dobičkar, kateri si je lepe penne nabral med vojno. Ima tudi lepo pokojnino mesečno in razen tega mu lepo zasluži tudi njegova hčerka, katera je pri Mestni hranilnici nastavljena. Na istem mestu pa bi bili lahko kakoga inteligentnega invalida nastavili, ker je služba lahka, dela nimajo skoro nič, in v pisarni sedeti in na oknu ven gledati ni nikaka težkoča in omenjena gospodična itak nima nikake strokovne izobrazbe za bančno poslovanje.

Tretji nasprotnik pa je Ivan, arhitekt, kateri je tudi svojo pravico že prodal in ki zdaj podpira predlog Wasserin-generja. Ivanček se tudi počuti malo bolj akademično, ali bolj po domače rečeno »obercentausender«, drugače pa je dober človek, samo napako ima, kakor njegov prijatelj, da na dano besedo veliko ne da!

Na neki občinski seji se je sklenilo na predlog odb. Lipeja, da se morejo takse za stranke povišati, to pa zaradi tega, ker so vsako soboto stanice postavili 4 mali trgovci (začetniki) za manufak-turo. Seveda tako naprednega mesta, kakor so Brežice postale, nimamo v vsej Jugoslaviji; saj smo postali tako napredni, da v naše mesto samo tak lahko pride, ki ne potrebuje prenočišča, ker ga tudi ne dobi. Preje smo imeli dva hotela. Narodni dom in Nemški dom, in tadva je na predlog prejšnjega odbora Mestna hranilnica prodala vladu za bagatelni znesek 400.000, ko bi se danes lahko dobili 5.000.000 K. zdaj pa naj javnost sodi, kako napredne so Brežice!

Imamo tudi elektrarno in vodovod, ki sta v veliko korist za občane: samo vodstvo je najboljšo — obratovodja, neki Pepče Tychi iz zlate Prahe, kateremu pa je vse drugo bolj pri srcu kot pa redno obratovanje, ta gosp. bi rad tako službo delal, da bi predpoldnevom bil prost, da potem lahko gre na lov na lisice. Zdaj pa se je nesreča zgodila v elektrarni, tako da imamo za silo egiptovsko luč — po dnevi svetlo dobro... V sredini mesta imamo 3 javne vodnjake, katere so pa dali pod gerentom dr. Ludvikom Stiker-tem zasipati. Brežice so pa tako mesto, da ima skoraj vsaka 10. hiša vodnjak. Hvala Bogu, da imamo sv. Florjana tu-kaj, kateri nas bo varoval od požarne nevarnosti!

Nekaj najnovejšega o brežiškem So-kolu: Prve dni februarja je bila v Celju velika veselica pod imenom »Cillier Ja-gabal« in na tej veselici je bil zastopan tudi en član brežiškega Sokola. Samo nam ni znano, ali je bil oficijelno za stranko.

Za sedaj zadosti, drugič pa več o stanovanjski bedi.

Liboje. Dne 13. t. m. je tu umrl naš sodrug in občinski odbornik Ivan Rom v starosti 46 let. Lahka mu bodi gruda!

Gospodarstvo.

Bilančna seja upravn. sveta Ljub-ljanske kreditne banke. Dne 27. marca se je vršila pod predsedstvom g. dr. Iv. Tavčarja bilančna seja upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke, na kateri je bila odobrena po ravnanstvu predlo-

žena bilanca za leto 1921., enindvajseto upravno leto banke. Bilanca izkazuje na-pram letu 1920 znaten napredek v vseh panogah. Zlasti so se pomnožile naložbe pri banki. Vloga na tekoči račun in vlozne knjižice presegajo 345.000.000, ostale naložbe kron 613.000.000, tako tako da znaša celokupna vsota upnikov 958.000.000 K, napram 584.000.000 v letu 1920. Celokupni promet v letu 1921 do-sega znesek v vsoti 65.884.146.657,28 K napram znesku 36.000.105.845,26 kron v letu 1920). Temu prometu primeren je tudi v bilanci izkazani čisti dobiček v iznosu 13.209.959,29 kron (9.870.790,45 K v letu 1920.) Sklenilo se je predlagati obč-nemu zboru, ki se vrši dne 24. aprila 1922 izplačilo 15 odst. dividende, to je 60 K na vsako delnico. Generalnim ravnateljem zavoda je imenovan ravnatelj g. Alojzij Tykač. Dosedanji nadravnatelj in upravni svetnik g. Ladislav Pečanka se stavlja na lastno prošnjo v začasni pokoj, hkrati pa dodeli ravnateljstvu centrale kot ad-ministrateur délégué »pravnega sveta. Ravnateljstvo centrale je imenovan poleg g. Hanuša Krofta tudi še g. dr. Alojzij Lavš, i. s. eksponiran kot šef podružnice v Splitu. Nadalje sta dodeljena centralne-mu ravnateljstvu gg. ravnatelj Rihard Schwinger in podravnatelj dr. Fran Pav-lin. Prokuristom centrale se imenujejo uradniki gg. Mat. Janežič, Ante Tavčar in dr. A. Stele.

Daš denarni kurz v Cürichu se je prejšnje dni za spoznanje dvignil, in si-cer (cüriška horza od 23. do 27. t. m.) iz 1.52 na 1.58. V torek, dne 28. t. m. pa je zopet padel na 1.55.

Naša valuta. Zagreb, 28. marca. Ameriški dolar 308 K, čehoslovaška kro-na 5.70 K, rumunski lei 2.30 K, italijanska lira 16.15 K, madžarska krona 0.40 K.

Nestalnost žitnih cen. Začetkom tega meseca so cene žita silno naraščale. (Novi Sad 8. t. m. pšenica 5.15—5.20 Din.) Ker pa je vsled ugodnega vremena setev dobro prezimila in ker vsled vi-sokih cen ni bilo kupcev, so bili kmeto-valci prisiljeni popuščati. Novi Sad 13. t. m. pšenica 4.20—4.37 Din.) Ko je okrog 13. t. m. začela naša valuta pa-dati, je radi tega od strani ponudnikov kupčija mirovala in tako so se cene zo-pet dvigale. (Novi Sad 25. t. m. pšenica 4.45—4.50 Din.) Najnovejša poročila pa nam naznanjajo, da so cene žitu zopet padle, in sicer pod vplivom padanja cen na ameriškem žitnem trgu. Pšenica se ponuja v Vojvodini po 4.45 Din., ječmen po 2.87 Din., oves po 3.10 Din., koruza po 3.25 Din., pšenična moka štev. 0 po 6 Din. Če bo vreme nadalje ugodno, je pričakovati, da bodo cene žitu prav znatno padle.

Izvoz slovenskega vina v Čeho-slovaško. Kot odposlanec Slov. kmet. družbe k češkoslovaški trgovinski an-keti, ki se je vršila v Pragi v dneh 14., 15. in 16. t. m. sem proučil razmere na češkem vinskem trgu in zapreke, ki ovi-rajo izvoz našega vina v Čehoslovaško, kakortudi kako bi bilo te ovire odstra-niti. Da zamorem interesente o vsem tem osebno informirati, sklicujem sesta-nek interesentov za izvoz vina iz Slove-nije v Celje, na dan 2. aprila ob 2. pop. v Nar. Dom. Ker je stvar zelo važna, vabim zlasti vsa vinarska, kletarska in gospodarstva društva, zadruga in vinske trgovine, ki se bavijo s eksportom vina, dalje večje vinogradnike in pa tovariše strokovnjake, da se zanesljivo vdeležijo tega sestanka. Na delo, dokler je čas! B. Skalicky.

Kulturni vestnik.

Nova »Ishena literatura. V založbi Zvezne knjigarne v Ljubljani izide v krat-kem priredba Z. Prelovčevih »Rdžih rož« za dvospev s spremljevanjem klavir-ja, dalje 10 moških in mešanih zborov Emila Adamiča na narodna besedila iz Štreklja ter istega skladatelja 16 jugoslo-vanskih narodnih pesmi za moški in me-šani zbor, izmed katerih je 10 pesmi že izvajalo na svojem zadnjem koncertu pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ.)

Odgovorni urednik: Franec Svetek.

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

LEPOTA

kože, obraza, vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las, se morejo samo skozi razumno nego lepote do-seči. Tisočera pripoznanja so dospela od vseh de-žel sveta za lekarnarja Fellerja:

„ELSA“ LILIJNO MLEČNO MILO najbolje blago, najfinije »milo lepote«; 4 kosci z zamotom in poštnino 98 K.



„ELSA“ OBRAZNA POMADA odstrani vsako nečistost kože, solnčne pege, zajedance, nabore, i. t. d., na-redi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lon-čka z zamotom in poštnino 52 K.

„ELSA“ TANOCHINA POMADA ZA RAST LAS krepi kožo glave, preprečuje izpada-nje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, pre-rano osivelost i. t. d. 2 porcelanasta lončka z zamo-tom in poštnino 52 K.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 ko-sov od jednega predmeta dobijo popust v naravi.

RAZNO: Lilijno mleko 15 K; Brkomaz 8 K; naj-finijejši Hega-puder Dr. Klugera v velikih original-nih škatuljah 30 K; najfinijejši Hega zobni prašek v patent škatljah 30 K; puder za gospe v vrečicah 5 K; zobni prašek v škatljah 7 K; v vrečicah 5 K; Sachot dišava za perilo 8 K; Schampooon za lase 5 K; rumenilo 12 listkov 24 K; najfinijejši parfüm po 40 in 50 K; Močna voda za lase 58 K. Za te razne predmete se zamot in poštnina posebej računa.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA
donja Elsatrg št. 252 Hrvaško.

Po svetu.

— **Pretkan zločinec.** Pretekli teden je bil v Barceloni na Španskem aretiran neki Sanchez Donato, ki je nastopal tudi pod imeni Antonio Lusía in Harrison Edi-son. Aretiran je bil radi sleparij, potom katerih je svoje žrtve oškodoval za en milijon dolarjev. Trdi se, da je njegovo pravo ime Antonio Lluisa y Buse, ki je bil rojen v Barceloni in katerega je ev-ropska policija lovila že skozi šest let. Mož je neverjetno pretkan lopov in okoli stokrat se je izdalo že ukaz, naj se ga aretira. Obsojen je bil že mnogokrat v zapor in če bi hotel odsedeti, kar je »do-bil«, bi moral ostati v ječi 192 let. Nastop-al je sijajno pod različnimi imeni in se sedemkrat poročil z bogatimi deklicami ali vdovami. V vsakem slučaju je kmalu po poroki okradel svojo ženo in izginil. Njegova šesta žena je bila hčerka poli-cijskega načelnika v Havani. Policija po-roča, da je Lluisa nastopal kot svak fi-nančnega ministra južnoameriške repu-blike Ecuador, ko se je nahajal v Guaya-quailu. S popolnim uspehom je na otoku Mauritius v Indijskem oceanu nastopal kot španski kralj Alfonso. Tam si je »iz-posodil« velike vsote denarja. Pozneje je nastopal kot predsednik republike Andor-

ra, ki leži na južni strani pirenjskega pogorja med Francijo in Španijo. Pravi karakter za kakšen nov šund roman a la Grofica-beračica.

— Slavni elektrikar zna napraviti umetno strelo. Schenectady, mesto v državi New York ima modernega Jupitra, ki sedi na prestolu v laboratoriju General Elektrik družbe in pošilja strelo in grom, kamor hoče. Ta mož je znameniti učenjak na polju fizike, dr. Charles Steinmetz. On, ki je poleg Jugoslovana Nikolaja Tesla najvišji um na električnem polju v Ameriki ali morda na svetu, je končno po dolgotrajnih eksperimentih našel metodo, po kateri se poljubno zamore napraviti blisk in grom, prav takšen blisk in grom kot v naravi, le da ni potreba tudi oblakov. Pred nekaj dnevi je pokazal svoje odkritje. Ob določenem času je iz posebnega aparata, zvezanega z gene-

raloriji vrzel ognjeno električno kačo na majhno nalašč pripravljeno drevo na drugem koncu laboratorija. Bil je strahovit pok, kakor da se podira poslopje. Drevo je bilo razcepljeno od vrha do tal in zdrobljeno v drobne treske. Ta umetna strela je imela en milijon konjskih sil energije, kar je ena petstotinka tiste energije, ki se nahaja v naravni streli. Blisk je trajal eno stotisočinko sekunde. To odkritje samo na sebi ni tako važno, pač pa bo važno za študiranje strele in znabiti se bo dalo tako odkriti sredstva, da se zavaruje človeka pred naravno strelo. Nekoč tako slavljeni strelovodi so se izkazali kot popolnoma ničvredni in le redkokje se jih še vidi. Torej od časa Benjamina Franklina, ki je prvi eksperimentiral s pomočjo zmaja in ključa z naravno strelo, se je dospel do umetnega narejanja strele.

UTRINKI.

Človek, ki se krčevito, oprijemlje prepričanja, ki mu je bilo vcepljeno v otroških letih; ki trdovratno zavrača vse dvome, ki se mu pozneje v življenju pojavljajo; ki noče čitati knjig o katerih sodi, da bodo njegovo prepričanje postavile na laž; ki noče razpravljati o svojem prepričanju z ljudmi, ki so drugačnega prepričanja, ki smatra vse ljudi za grešne, ker niso takega prepričanja kot on — je vtelesen greh proti vsemu človeštvu.

Blažena stvar je, če se najde v vsakem času človeka, ki stoji trdno pri resnici in se nikdar ne boji tega priznati. Verujem kot je rekel Magellan: »Cerkev pravi, da je zemlja ploščata, toda jaz sem z lastnimi očmi videl njeno senco na luni in več verujem senci kot cerkvi.«

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Gosposvetska cesta 2.

Šivalni stroji Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. - Ustanovljena leta 1867.

Vezenje poučuje brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“.

Ceniki zastoj in franko.

Kolesa iz prvih tovarnen.

Dürkopp, Styria, Waffennrad.

Začasno znižane cene!

OBRTNA NAZNANILA.

Prva produkt. zadruga krojačev

Maribor, Ruška cesta 5

priporoča obleke za moške in ženske po zmernih cenah in dobre kakovosti.

Prva mariborska

delavska pekarna v Mariboru,

Tržaška cesta št. 38, tel. 324,

priporoča

dober kruh in žemlje.

Gostilna LJUDSKI DOM

Maribor

Ruska cesta št. 7

priporoča

izborna kuhinjo in pijačo.

N. BRUNO MILJANIČ

tovarna kanditov in slaščičarna

najnižje cene in vsak čas sveže blago.

Maribor, Tkalecova ulica 4.

Čevljiarski pomočnik, dobro iz- vsako delo se sprejme. Plača dobra in služba stalna. Miha Geršak, čevljar, Rajhenburg.

Velika zaloga! Cenik zastoj!

Trgovina z pohištvo

Karl Preis, Maribor,

Stolni trg (Domplatz)

Najboljša in najcenejša pri- ložnost za nakup

= pohištva

za delavce in železničarje.

Solidna postrežba! Nizke cene!

Pridobivajte naročnike!

„Gazela“ je nova znamka. V dobrem letu pa se je radi svoje kakovosti tako vpeljala, da se posod dobi in jo vse gospodinje zahtavajo.

Tovarna

JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4.

Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Barva

vsakovrstno - - blago.

Kemično čisti

obleke.

Svetlolika

ovratnike, zape- snice in srajce.

Podružnice:

Maribor

Gospiska ul. 38

Novomesto

Glavni trg

Kočevje

št. 39.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja
iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo vporabo kakor tudi za industrijska podjetja
in razpečava

Ia čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo
vporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Nunska ulica 19.

Zadružna banka v Ljubljani

Telefon 367.

Aleksandrova cesta 5.

Brzjavke: Zadrubanka.

Najugodnejše obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Eskompt in inkaso menic, nakaznic, kuponov i. dr.

Vsakovrstni krediti in predujmi.

Nakazila in akreditivi na tu- in inozemska tržišča.

Nakup in prodaja deviz, valut in vrednostnih papirjev.

Vsa druga bančna opravila se izvršujejo najtočneje.

Zahvala.

Ker nam nikakor ni mogoče, osebno zahvaliti se za mnogobrojno udeležbo pogreba našega preljubega in nepozabnega sina, ozir. brata, svaka in strica

inž. Hugona del Cott

izrekamo tem potom vsem p. t. udeležnikom presrečno hvalo, posebno pa cenjenemu obratnemu ravnanju južne železnice, ki je počastilo pod vodstvom g. ravnatelja inž. Šega, g. centralnega nadzornika inž. Schmeller blagega pokojnega na zadnji poti.

Ravnatko naj sprejmejo naše iskreno zahvalo vsi gosp. zastopniki eksponiranih službenih mest progovne sekcije, inž. odsek Zagreb in kurilnica v Ljubljani, dalje gg. železničarji, vse druge korporacije, sošolci, študijski kolegi, vsi, ki so se udeležili pogreba in so mu poklonili mnogobrojne vence, vsi, ki so izkazali toliko dokazov presrečnega sočutja, vsi, ki so nas tolažili v naši globoki bitkosti in žalosti.

Vsem najpristočno, iskreno zahvalo.

Sv. maše se bodo darovale v četrtek 30. t. m. ob pol 8. uri v župni cerkvi sv. Petra in ob 9. uri v cerkvi sv. Jožefa.

Žalujejo rodčine:

**Gustav in Herbert del Cott,
dr. Trenkler in Lissan.**

NAKUPOVALNA ZADRUGA

r. z. z. o. z.

V LJUBLJANI, Dunajska cesta 33 („BALKAN“)

Uvoz

Deželni pridelki, žito, mlevski izdelki
vseh vrst. — Kolonijalno specerijsko
blago, spirituose, mast, slanina, mesni
izdelki.

ZOAZI

Telefon 336. „Brzjavni naslov Nakupovalna Ljubljana“.
Čekovni račun št. 10.473.

**Za nakup
manufakturnega blaga**
se priporoča obče znana
tvrdka R. Miklauc, Ljubljana,
Lingerjeva ulica. Mestni trg, Pred Škofijo.

Medić, Rakovec & Zankl,

prej A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov
Centrala: Ljubljana d. z. o. z. Skladišče: Novisad.

Telefon 64.

Brzjavni: MERAKL, Ljubljana.

Telefon 64.

Emajlni laki.

Prav. firnež.

Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti. „MERAKL“, Lak za pode. „MERAKL“, Linoleum lak za pode. „MERAKL“, Emajlni lak. „MERAKL“, Brunoline.

Čeniki se začasno ne razpošiljajo!

Garantirano pristni
na debelo! namizni kis na drobno!
prodaja najmodernejša automa-

tična kisova tovarna
FELIKS SCHMIDL,
Maribor, Koroška cesta 18.

Vsaka hišna gospodinja, ki skrbi za
zdravje svoje družine, zahtevaj povsod
samo pristni SCHMIDL-KIS.

== Potrebščine ==
za telovadna društva

za člane, članice in naraščaj,
kakor tudi sukno za kraj pri-
poroča tvrdka

A. & E. Skabernè
Ljubljana, Mestni trg 10.

Išče se za veliko industrijsko podjetje za-
nesljiv in samostojen

električar,

ki zna tudi vezati motore. Nudi se dobra hrana po ceni, prosto
stanovanje in dobra plača. Ponudbe na

J. Mahorko, d. z. o. z., Maribor.

Pozor! :::: Pozor!
Ne zamudite prilike



ter si nabavite obutev, katero
vam nudi v veliki izbiri po še
starih ugodnih nizkih cenah,
dokler zaloga ne poide,

tvrdka
ANT. KRISPER
Ljubljana
Mestni trg 26



KONSUMNO DRUŠTVO ZA SLOVENIJO - LJUBLJANA.

Poštni predal št. 13. — Poštni ček. rač. št. 10.532. — Telefon inter. št. 178. — Brzjavni naslov „Kodes Ljubljana“.

HRANILNI ODDELEK

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge
do dne dviga po **4 1/2 %**, večje vloge proti polletni od-

povedi po **5 %**. Hranilne vloge sprejema osebno ali po položnicah centrala v Ljubljani ali pa
podružnice: 6 v Ljubljani, dalje: Kamnik, Borovnica, Litija, Trzin, Sv. Ana, Križe, Radovljica, Gorje, Koroška
Bela, Sava, Jesenice, Mojstrana, Kranjska Gora, Radeče, Celje, Store, Soštanj, Ljubno, Poljčane, Rogatec, Pragersko,
Ptuj, Maribor, Ribnica na Pohorju, Fala, St. Lovrenc na Pohorju, Guštanj, Prevalje, Leše, Mežica, Crna I., Crna II.

Sodrugi, vlagajmo vse prihranke v lastno hranilnico, katere hranilni kapital znaša že danes

nad 3 milijone kron.

Pristopnina K 10.—.

Član društva postane lahko vsak!

Delež K 200.—.

Pristopati se zamore v vseh gori imenovanih podružnicah.